

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 8 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Egy kis lecke.

Arad, október 30.

Hogy a gyanus hitelű és szerencsétlen kezű barátok kéréslen segédkezése mily káros lehet, azt már a példabeszéd is illusztrálja, mely szerint a szorongatott ember azért fohászkodik istenéhez, hogy barátaitól mentse meg, mert ellenségeivel majd kész leszen egyedül maga is. Ilyen segítséget kaptak mezőgazdasági érdekeink és mezőgazdánk a politikai csődbe került pártoktól és Apponyisták azon hitelvesztett köréből, kik — hogy valahová tartozzanak — a klerikális tábor sánczai köre huzódtak, s hogy valamit akarni látszassanak, egy eddig nálunk ismeretlen, külföldről importált hazafiatalan osztály- és érdekpolitikát irtak zászlajukra, az úgynevezett agrarizmust, és annak czimén ígérkeznek és akaróznak segíteni abban, a mihez nem értenek, ott, a hová őket nem hívták és oly ügyesen, hogy ellentétbe hozzák a mezőgazdaság érdekeit és a mezőgazdákat az iparos és kereskedő osztállyal, a tőkével, a kormánnyal és a klerikalizmus révén, melyet az agrarizmussal kapcsolatba hoztak, magával az ország liberális közvéleményével.

Több ízben foglalkoztunk evvel a dologgal lapunk élén, és elmondtuk annak idején, mily ravasz fondorlattal tették meg a kormány és szabadelvű párti földbirtokosok által részvények útján alapított közlőnyt Apponyi gróf befentes párthívei ellenzéki klerikális közlőnyvé,

mint vonta meg ekkor a részvénytársaság a laptól a további támogatást, mint tűzték azt ki, mint valami ócska butort eladásul, és végre mint vette meg azt és tette saját organumává a legszűkebb klerikális zamattal Szapáry Gyula gróf.

Ugyanezek az agráriusok név alatt settenkedő klerikális frondörök kerítették hatalmukba az országos magyar gazdasági egyesület vezetését és vitték annak beléletébe a legridegebb pártpolitikát és a kormány elleni szélmalomharcot. Nagyön természetesen, hogy a tagok számbavehető része lassankint visszavonult, s az egyesületi üléseken a fizetett tisztviselőknél kívül alig vett más valaki részt. Sőt annyira mentek e gyanus politikai fezőrök, hogy az egyesület tisztikarát azonosították a „Hazánk” napilappal, melynek iránya és az egyesület iparos és kereskedő tagjai ellen indított hajszája révén eléggé ismeretes.

Ily körülmények között tartotta meg vasárnap az országos magyar gazdasági egyesület tisztújító közgyűlését, melyet Desseffy Aurél gróf erősen ellenzéki színezetű beszéddel nyitott meg, körülbelül olyan formán s olyan bölcs célzattal, mint Károlyi István gróf a felsőmagyarországi közművelődési egyesületet Nyitrán. A hatás nem is maradt el. A közgyűlés tagjainak többsége megunt a klerikális agrarizmus leple alatt terpeszkedő és intrikáló nemzeti párti reakciót, mely már-már minden kulturális egyesületünk beléletét aláássa és felháborodásának azzal adott kifejezést, hogy szavazattöbbséggel az

eddig elnök helyett Bethlen András gróf volt földművelésügyi minisztert választotta meg.

A lecke hatott. Az agráriusok most kigyót békát kiáltanak a kormányra, hogy ő aplikálta ezt a jól megérdemelt fenytéket a klerikális cselszövök hátára; „puccs”-nak, merényletnek nevezik azt és beavatkozásnak az egyesületi életbe és szabadságba. Valójában pedig a kormány az egész dologról mit sem tudott s nem is törődött azzal, hanem midőn a „Hazánk” hirhelt felelős szerkesztője észrevette, hogy a választmányi tagok sorából — hova csak egy éve hogy becsempésztek — ki akarják hagyni, közbotrányul egy oly lapot köröztetett a „Köztelek” külön kiadása czimén, melyre ezen ötletes szavak voltak írva: „Hieronymi a rendőrével, gróf Festetics hivatalnokai által nyomja el a szabad egyesülést.”

A felidézett botrány megtermette a gyümölcsöt, s első sorban az eddigi elnök esett áldozatul, s ha bár talán neki kevesebb része is volt a dolgok élire állításában, minden esetre az ő nevében s ha nem a hozzájárulásával, mégis tudta és elnézésével compromittálódott a gazdasági egyesület. Ideje volna, hogy a független magyar gazdaközönség mentül tisztább és világosabb tudatára ébredne annak, hogy mily galád játékot űznek az ő nevében és érdekeinek rovására az erkölcsi tönk szélére jutott politikai szeldegők.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A szívek dala.

(„Az én nótáim”-ból.)

— Írta: Krudy Gyula. —

I.

Az urak odabenn az ebédlőben talán negyedszer éltették már a vendégszerető háziasszonyt, midőn odakünn a kastély előtt csikorogni kezdett a porond és gyors trappban gördült be az udvarra egy könnyű kocsir-kocsi.

A lovak lihegve állottak meg a főajtó előtt s egy inas alázatos meghajtással lépett elő az alacsony lépcsőkről.

— Nos, megkezdődött már az ebéd?

— Már meg, nagyságos uram.

Hát gyorsan sietett fel a lépcsőkön a szelid kis Homonay, akit cziczáznak hívtak az öreg csillagkeresztes hölgyek, ha a főispáni bankettekén összegyülekeztek a szomszéd megyéből.

A ház ura jött elébe.

— No, Sándor, te ugyan még nem tudtad megtanulni, hogy tisztességes gentry ilyenkor még nem szokott megjelenni az ebédnél, míg ez a sok filiszter el nem párolog.

— Csakugyan.

De bementek.

A ház fiatal asszonya lágy mosolygással nézett Sándor felé, mikor az inas felcsapta előtte az ajtószárnyakat.

— Csakhogy eljött!

Homonay elegáns meghajlással lépett oda elé: — Bocsánatát kérem nagyságos asszonyom, a lovaim rendkívül csammognak.

Gunyosan nézett rá mindenki. S a vén főjegyző haragosan dörmögte a szakálába:

— Nézd, a svihákot, azt akarja, hogy ellenkezzünk vele... De csak azért sem!

Hát nem is mondtak semmit.

Homonay zavartan mosolyogva nézett rájuk.

— Parasztnép!... dünyögte s leült a főispán mellé.

Az urak vigan csevegtek tovább egymás között és ő csendesen nézett maga elé álmodozva, szinte elfeledten kezdett suttozni valamit a főispán felé a párisi szalonok mostani hősről s a millefleurs ruhák csodálatosan élénk impresszióiról, melyeket a rideg betyár szívekben szoktak tenni. Véletlenségből egy remek millefleurs blouse simult akkor a fiatal szép asszony galamb-melléhez.

— Mikor megy vissza Párisba? — kérde kisse pirulva.

— Talán holnap, de lehet, hogy csak később, vagy talán soha: mondta csendesen a szőke fiú.

Az urak végig az asztalnál az agár-versenyekről kezdtek beszélni és rendkívül tűzbe jöttek a főispán filkóját illetőleg. Sándor pedig igen diszkrétan és melankólikus mosolylyal suttozott a főispánéknak a csendes őszi esték poetikus mivoltáról és egy csodálatosan hideg estéről, mikor az olyanféle unalmas fráterek a legalkalmasabbnak tartják Bulldog revolvereikben a töltényeket kicserélni.

— Ugyan ne ostobáskodjék, mormogá kisse sápadtan a szép asszony.

— Unalmas vagyok?

— De mennyire!

Hát aztán ők is az agrarokról kezdtek csevegni. A főispán később odaintette a Filkót egy pamlagról és simogatni kezdte az agár keskeny, arisztokratikus nyakát, Homonay is. S véletlenül összeért forró lázas kezük.

II.

S olyan nagyon furcsán érezték aztán magukat!

Hallgattak sokáig. Szinte érezték, mint csap felettük össze a beszélgetés árja s látták mámoros szemeikkel azt a beteges párázatot, mely felszállott a terembe belőlük, amint szívük izzadt a nagy boldogságban...

Betegek, fáradtak voltak; szerették volna még egyszer összeérteni forró, lázas kezüket, hogy forróbbá, égetőbbé legyen az!

A szép asszony puhán, — kéjjel dőlt hátra magas hátú székeiben s amint meggörnyedt elől teste s összeért, olyan nagyon kábító érzés fogta el... S óvárgott a férfi piros, egészséges ajkai után s le vélte csendesíteni véré, ha megéri azt.

A férfi birt megszólalni előbb. Csendesen, szinte hangtalanul susogta:

— Tudja, mikor először találkoztunk, nagyságos asszonyom?

— Ah, az ugyan régen volt már! Olyan homályosak azok a napok előttem...

BELFÖLD.

A visszautasított Polónyi. Polónyi Géza országos képviselő kérdést intézett bal-mazujvárosi választóihoz, hogy mikor látnák szívesen beszámolóra? A választók ebben az ügyben Kaszás főjegyző elnökelete alatt értekezletet tartottak, a melyben kimondták, hogy miután Polónyi politikai magatartásával nincsenek megelégedve, nem óhajtják megjelenését.

Nyugodt munka. A „Pol. Corr.” szerint az egyházpolitikai törvényjavaslatok letárgyalása után oly parlamenti viszonyokat kell majd teremteni, melyek a nyugodt legislatív munkát lehetővé teszik. Kihívás van rá, hogy az ellenzék egy része sem zárkózik el majd ezen óhajlás elől, s abban hagyja a tisztán személyi küzdelmeket és agitációt, s az említett cél elérésén fog közreműködni.

A vallás szabad gyakorlata.

— Tegnap táviratunk kiegészítőseül. —

A főrendiház közjogi, közlekedési és pénzügyi hármash bizottsága tegnap délelőtt tizenegy órakor ülést tartott, hogy a képviselőház által újra átküldött két törvényjavaslatot, tudniillik a vallás szabad gyakorlatáról és az izraelita vallásról szóló törvényjavaslatokat tárgyalja.

A bizottság elnökévé báró Vay Bélát választja, a jegyzői tisztelet Czorda Bódog viszi.

A kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök, gróf Andrássy Gyula, br. Eötvös Loránt és Szilágyi Dezső miniszterek vannak jelen. A bizottság tagjai közül vagy negyvenen jelentek meg.

Első sorban a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatot tárgyalják.

Czorda Bódog előadó rövid megokolással elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Gróf Zichy Nándor kijelenti, hogy a maga és elvtársai nevében fauntartja ezzel ellenkező álláspontját.

Báró Rudnyánszky József a fennforgó politikai helyzettel szemben hajlandó a javaslat részletes tárgyalásába belemenni. A helyzet sok tekintetben változott s erre való tekintettel, ha sikerül bizonyos módosításokkal a javaslat radikálisabb intézkedéseit mellőzni, általánosságban végleg is elfogadja.

Szász Károly református püspök nem akarta a javaslat törvénynyé lettét megakadályozni, mert a törvény a szabadelvű haladás érdekében nagyon szükséges. Ennélfogva elfogadja minden változtatás nélkül.

A törvényjavaslatot a bizottság általános ságban elfogadta; a részleteknél a II. fejezet címét báró Rudnyánszky indítványára eként módosítják: „a jövőben törvényesen elismerendő vallásfelekezetekről.”

Az előadó a III. fejezet és IV. fejezet eltörlését javasló indítványát báró Rudnyánszky a III. fejezet címét kifogásolja, épp úgy a huszonkettedik szakasz szövegét és e helyett más szöveget ajánl, hogy tudniillik az áttérés a kultuszminiszter engedélyéhez lenne kötve és a 8. §. 1., 2., és 4-ik pontjainak feltételeihez.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter elfogadja a III. és IV. fejezet egyesítését ezzel a címmel: „Zár ehhez vegyes határozatok.”

A bizottság ehhez hozzájárul, ellenben báró Rudnyánszky módosítását nem fogadja el. Egyházi szempontból is helyesebbnek tartja, különösen hogy a szöveg szerint a kilépésnél is az áttérés szabályai lévén megtartandók, ebben több garancia rejlik, mint a konfessionális rendszerben. A kilépőtől az új vallás rendszerének előterjesztését nem követhet, a kilépő, ha nem tartozik egyetlen bevett vallásfelekezethez sem, még erősebb rendőri szabályok alatt áll.

Zichy Antalnak is aggályai vannak, a kilépés oly könnyű megengedése ellen, különösen az alsóbb néposztályokra való tekintettel.

Wekerle Sándor miniszterelnök eloszlatja aggályait az 1868-ik év 53-ik törvény-cikknek az áttérésre vonatkozó szabályaival.

Báró Vécsey József kijelenti, hogy a III. fejezetet most sem fogadhatja el és bővebben megokolja, hogy sem nem időszerű, sem nem célszerű a kilépést megengedni úgy, hogy a kitérő semmi vallásfelekezethez sem köteles belépni; kifejti különösen, hogy mily nagy szerepet játszik jelenleg az eskü az újonczoktól kezdve a trónig, és az az eskü, melyben a keresztény hitre történik hivatkozás és a melynek a vallási érzet alapján van jelentősége.

Mi sulya lesz ezután az eskünek oly egyénnél, ki semmi valláshoz nem tartozik?

Báró Eötvös Loránt miniszter reflektál br. Vécsey ellenvetésére és kijelenti, hogy a megtámadott intézkedések egyszerűen a teljes vallás szabadság biztosítására irányulnak, de nem célozzák bármely fennálló egyház meggyengítését.

Dessewffy Aurél a tulságos szabadságot látja a III. fejezetben törvényesítve, ez veszélyezteti a köznép erkölcsiségét, e miatt annak kihagyását tartja szükségesnek.

Wekerle reflektál Vécsey és Dessewffy ellenvetésére. Kiemeli, hogy a bevett felekezeteken kívül lévőek száma nagy, ezen fennálló viszonyt szabályozni kell. Rendeleti uton ezt nem lehetni, mert csak a jogrend korlátai közt lehet ily fontos kérdésben a kormánynak

intézkedni, különösen nem a felekezeti külső gyermekeinek vallásos nevelése iránt, mert erre semmi támpont nem lesz. Védekezik az ellen, hogy a javaslat a szabadságot pártolná — ellenkezőleg, kimutatni igyekszik, hogy a javaslat a vallásosságot támogatja s a kilépőt semmi előnyben nem részesíti azzal szemben, a ki valamely vallásfelekezethez tartozik.

Zichy Nándor a III. fejezet ellen is állást foglal, a miniszterelnök érvelését igyekszik megdönteni, különösen, hogy nem lehetne-e a bevett vallásokon kívül élők viszonyait még rendeletileg szabályozni.

Wekerle Sándor miniszterelnök újabb felszólalásában különösen kiemeli, hogy a törvényjavaslatok a liberalizmus nevében hoztak be, megtartják azon határozatokat, a melyek a szabadságnak tért nem nyitnak, sőt éppen azon célokat segítik elő, a melyet gróf Zichy képvisel.

A címzés változtatása a III-dik fejezetnél ezután egyhangulag elfogadtatott, a fejezetet többséggel elfogadták.

Báró Rudnyánszky módosítványát a többség el nem fogadta.

A 24. szakasznál stiláris hibaigazítást elfogadták. E szakasz utolsóelőtti kifejezésénél elfogadták b. Rudnyánszkynek azt a módosítását, hogy első forumként nem a községi képviselőtestület, hanem a szolgabíró, rendezett tanácsú városokban a tanács határoz.

Ezután az előadó ajánlatára elfogadták a gyermekek vallásos nevelésére nézve az ezt tárgyzó törvény illető szakaszainak átvételét.

Gróf Zichy Nándor ezeket a módosítványokat el nem fogadja, mert a felekezeti különiség és a beveendő vallásfelekezetek iránt a javaslat eddigi részében foglalt intézkedések kifolyása.

Végül a vallás szabadságról és a zsidóreczepezióról szóló törvényjavaslatot változtatlanul elfogadták.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, október 30.

Kezdeté d. e. 11 órakor.

Elnök: Perczel Dezső.

Jegyző: Perczel Béni.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Fejérváry, és Lukács.

Elnök az ülés megnyitása után bemutatja ő felsége leiratát, melylyel Vay Béla br. a főrendiház másodelnökévé kinevezte.

Tudomásul vették.

Fejérváry Géza b. honvédelmi miniszter betérjeszti a magyar katonai alapítványokról,

A férfi beszélt tovább. A szeméi mámorosan néztek fel a terem plafonjára, szinte álmosan s olyan végtelenül kedvesen kezdé elmondani a szép asszonynak az ő történetét.

— Svihák voltam, rossz voltam. Gyűlöltem mindenki s legjobban az apám. Hát én is gyűlöltem az egész világot... Futottam egyik országból a másikba. Szeretni akartam s nem szeretett senki... Aztán hazajöttem!

Ennyi volt a története.

S gyöngéden, szinte félelemmel nézett az asszony szemébe...

III.

Es olyan egyszerűen történt tovább minden!

Boldogok voltak. Szerettek s azt nem mondták soha egymásnak, hiszen úgy is tudták mind a kettő.

Az asszony félénk, gyáva lett s a férfi bátor, vasakaratu.

Az asszony félt a férjétől, hogy megtud mindent s gyakran titokban készült a meghalásra, a hirtelen, gonosz halállal foglalkozott, hogy min, maga sem tudta... csak gondolkodott: az ő édes szerelméről s a mult-ról és ha néha a jövőbe vetődött gondolatainak egy paránya, akkor szinte megremegett a lelke s hidegség támadt a szíve körül. Biztosan tudta, hogy meg fog mihamar halni, hiszen a boldogság után mindig az jó!

A nappalokat pedig félálomban merülten töltötte, várta, szinte leste az estét.

Félálomban gyakran elfogták testét-lelkét azok az édes sejtések, azok a meleg, forró hallucinációk, midőn a szeretett férfi keblén vált pihenni, s annak bűbajos, fekete szemében gyönyörködni.

Mi lesz holnap? — Nem sokat gondolt arra! Egyedül szerelmében, boldogságában élt és nem tudott józanul egy pillanatig sem a jövővel foglalkozni.

Pedig ritkán találkoztak s még csak egymás ajkátsem érintették meg soha sem.

Boldogok valának, hogy egymás mellett lehetnek s egymással foglalkoznak s egy levegőt szívnak.

Egy napon azonban, odakünn sűrű pásztás eső verdeste a határt és a fák leveleit és csendes, melankólikus hangulatu szellő susogott végig a tájon, akkor nagyon, megváltozott az asszony.

Beteg lett, fáradt lett és végtelenül ostobának látta ezt az ő szerelmüket s rendkívül felesleges valaminek tartotta azt, hogy órák hosszáig nézzenek egymásra, merengve, ha az inas a szomszédszobába lépett...

Visszanyerte némileg egészséges, tiszta gondolkozását. Egy fiatal poétának olvasgatta épen a verseit, mikor arra a gondolatra jött, hogy az a sóvárgás és egyéb ilyesfajta, miről e kicsiny poéta is dalolt, az nem egyéb, mint az életnek a megrövidítője. — Hitte ezt és teljesen elmúlt mámor, melynek aranyos rózsaszínű köde szerelmetesen simult rá az utóbbi napok emléke fölé. Elhangzott szavak

csengtek vissza fülében, melyek akkor, midőn elmondattak, édeseknek, szerelmeseknek tetszetek előtte s most...

Most igen élmélygősek s szentimentálisok voltak és semmi egyebek.

Feltette magában, hogy ki fogja józanítani a férfit is. Lehet-e valami célja az ő szerelmüknek?

... Leszállott azonban az est s vele előjött a mámor is, a szerelem mámor.

Később megérkezett Sándor. Szürke, bő utiruha volt rajta.

— Hová megy? kérdezte az asszony, mikor meglátta.

A férfi hallgatott, fűrkészőn nézett egy pillanatig az asszonyra.

— Nem untuk mi még meg egymást?

Az asszony kissé meghökken és egy széknél dől két karjával s lázasan suttozta maga elé:

— Megunni egymást? ... Nem! — S te meguntad ugy-e ezt az örökös idejártást, ugy-e?

A férfi vállára tette két kezét. Bűbájosan, édesen simult hozzá.

— Itt akarasz hagyni?

A férfi pedig durván és unalommal morgta:

— Ostobaság ez a mi dolgunk; s te nem találod valami rendkívül limonádé-izűnek? ... Csókolj meg legalább még egyszer.

a Ludovika Akademiáról, a honvéd menházzól a honvédségélyző alapról és közös hadseregéből a honvédséghez áthelyezett tisztekről szóló jelentéseit, melyeket a honvédelmi költségvetéssel együtt kér tárgyalatni. (Helyeslés.)

A ház ebben az értelemben határozott.

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök betejeszti a zárszámadásokról szóló jelentést és a pénztári készletről szóló javaslatot.

Kiadták az illető bizottságoknak.

Lukács Béla kereskedelmi miniszter bemutatja a magyar folyam hajózásról (Eljenzés.) a tengeri hajók segélyezéséről, a székely vasutak kiépítéséről szóló javaslatokat és a helyi érdekű vasutakra vonatkozó javaslatokat. (Eljenzés.)

Kiadták az illető bizottságoknak,

A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés véget ért.

Ülés vége d. e. fél 12 órakor.

Hohenlohe kancellár.

— A németországi kancellár-válság. —

A Hamb. Corr. a kancellár-krízis közvetlen okairól szólva főlegemli, hogy a Köln. Ztg. nagy befolyása a válság előidézésében érthető, ha figyelembe vesszük a császár jelzavát, hogy az összes államfentartó elemeket egyesíteni kell. Emlenbúrg még porosz miniszterelnök volt, mikor a Köln. Ztg. ellene támadt, pedig a császár, bár a küszöbön álló akció tekintetében Caprivi álláspontját helyeselte, mégis teljes bizalmával ajándékozta meg Eulenbúrg grófot. Mindkettőt óhajtott megtartani, de ez nem volt lehetséges, mert Caprivi a nyugat-porosz gazdák küldöttségének fogadtatása után kiíratta, hogy Eulenbúrggal nem kormányozhat tovább. Ez a ciklik, melynek éle keményen irányult Eulenbúrg ellen, bizonyára fölizgathatta a császárt, ami kétségtelen mindenki előtt, aki csak kevéssé ismeri Vilmos császár jellemét és természetét.

A kancellár-válság állítólag még más személyi változásokat is von maga után. — Schelling igazságügyminiszter lemondási szándéka agg kora és betegeskedése miatt, már nem új dolog és a helyzetet sem befolyásolja. Büttcher további megmaradása hivatalában kétségesnek látszik, Marschall bárótól pedig azt kérdik a vele ellenzéki állásponton levő lapok, hogy meg fog-e birkózhatni a megváltozott helyzet nehézségeivel? Hohenlohe utódjául az elzász-lotharingiai helytartói székben Eulenbúrg grófon kívül, Lohet, Waldersee és Hohenzollern Frigyes herceget emlegetik.

Püttkammer elérkezettnek látta idejét és pénteken este Stettinből Berlinbe érkezett. Még ma is itt időzik, de továbbra nem farszították. A Hohenlohe herceg által hozott anyagráldozatot a legtöbb berlini lap meglepően helytelen számadatokkal tünteti föl. Mint elzász-lotharingiai helytartó Hohenlohe herceg tényleg 220,000 márka fizetést húzott; egyikét a legnagyobb fizetéseknek egész Európában. Mint birodalmi kancellár ez összegnek alig negyed részét fogja élvezni, vagyis csak 54,000 márkát.

A borosjenői honvédségi lövölde.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, október 30.

Fejérváry Géza báró magyar kir. honvédelmi miniszter elrendelte — mint már írtuk, — hogy a borosjenői községi, illetőleg volt urbéres közbirtokossági erdőben fekvő öt katasztrális hold kiterjedésű területet honvédségi lövöldének kisajátítsanak, s ezzel egyidejűleg meghagyta, hogy Arad megye hatósága a kártalanítási árat határozza meg.

A megyei közigazgatási bizottság ezen célra kiküldött deputációja tegnap járt künn Borosjenőn, hogy az elrendelt kisajátítást meg-
ejtse.

A kiküldött bizottságban Szathmáry Gyula kir. tanácsos elnökle mellett a következő megyei törvényhatósági tagok voltak: Bánhidý Antal báró, Monti Alajos,

Tóth Nándor, Lengyel Sándor dr. megyei aljegyző és a borosjenői honvédség parancsnoka.

A kiküldött bizottság a kisajátítás ügyében tegnap délelőtt tárgyalta a borosjenői községhez a borosjenői volt urbéres birtokosság kiküldöttével, Monti Alajos főszolgabíróval és községi előjárókkal — de eredmény nélkül.

Hogy eredmény nélkül maradt a kiküldött bizottság működése, az a volt urbéres és a községekből alakult küldöttség jogos kívánságán fordul meg.

Az a terület ugyanis, mely a honvédségi lövölde számára volna kiszakítandó a volt urbéres birtokosság legelőinek és erdőinek legjavából hasíthatnák ki, a mely ellen protestálnak a legelők és erdők mostani urai.

A küldöttséget Szirmai József buttyini plébános vezette, kinek jól megérvelt beszéde visszhangra talált a bizottság tagjai között.

A községben is általában nagy az elégtelenség ezen kisajátítási ügy miatt.

A beszéd meghallgatása után az ügy iránt tanúsított általános elégtelenség Szathmáry Gyula alispánt, mint a bizottság elnökét egy igen tapintatos cselekményre indította.

Az alispán ugyanis egyelőre beszüntetett a kisajátításra vonatkozó minden eljárást és az ügy mikénti állásáról részletes jelentést fog tenni a honvédelmi miniszternek.

Szathmáry Gyula alispán ez intézkedése általános közéleti elgúnyt és örömet szült egy a volt urbéres lakosság mint a községbelieknél.

Ezzel a borosjenői honvédségi lövölde kisajátítási ügye egy időre — újabb miniszteri rendeletig — félben marad.

IDÓJÁRÁS.

Légyemés: reggel 7 órakor 767.5 milliméter. délután 2 órakor 765.5 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 9.0, délután 2 órakor C° + 14.1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 2. délután 2 órakor K. 2. Felhőzet: reggel ködös, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 2 milliméter.

IDÓJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Október 31. —

Száraz. — Enyhe. — Ködös.

HIREK.

Október 31. Szerda. Róm. kath. naptár: Lucilla. — Protestáns naptár: Lucilla. — Görög-keleti naptár (október 13.): Várusz. — A nap két 6 óra 26 perc, nyugszik 4 óra 29 perc.

Szabadmagharcei emléktárgyak országos múzeuma (színházépület. II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— A hivatalos lapból. A király Molnár István királyi tanácsos, gyümölcsészeti és kertészeti miniszteri biztos és a budapesti vinczellériskola igazgatóját a budapesti kertészeti tanintézet igazgatójává kinevezte.

— József Agost főherceg nejevel, Augustia főhercegnővel együtt még csak pár napot tölt Kisjenőn s aztán Brunnbe utazik. Az a hír, hogy József Agost főherceg Brunnbe költözik, az ottani polgárság körében nagy lelkesedést keltett. A főherceg főkamarása már oda érkezett, hogy alkalmas lakás után nézzen. A főhercegi pár a legközelebbi napokban Brunnbe megy.

— A király a vaskapunál. Levelezőnk telegrafálja: Orsováról a „Temesvarer Zeitung“-nak azt írják, hogy a király Wallandt miniszteri tanácsostól, a Vaskapu-szabályozás vezetőjétől, midőn az nála kihallgatáson volt, sokat undakozódott a Vaskapunál folyó munkálatokról és azt ígerte, hogy meg fogja nézni a korszakot alkotó művet a közeljövőben.

— A csatornázási munkálatok. Hihetetlen gyorsasággal dolgoznak az angol mérnökök.

Ma már az egész belvárosban le vannak téve a csatornázás csövei, sőt a szorgalmas munkások már az egyik ejektor elkészítésén fáradoznak. Ez az ejektor a Perényi és Magyar-utczák sarkán lesz elhelyezve. A készülék maga óriási helyet foglal el, s elhelyezésére nyolcz és fél méter mély üreg szükséges. Már eddig hét méterig eljutottak a munkások, de itt talajvizre bukkantak, melyet szivattyukkal távolítanak el az üregből. Az ejektor vasalkatrészei a közelben vannak letéve, úgy, hogy az ásások befejezése után annak összeállítását azonnal megkezdhetik.

— Az 1895. évi egyenes adók kivetése. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök valamennyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz körrendeletet adott ki, amelynek értelmében mindazokról az intézkedésekről, melyeket az 1895. évi adókivetés megindítása iránt tesznek, a közigazgatási bizottságnak tüzetes jelentést tartoznak tenni. A rendelet megérkezett az aradi kir. pénzügyigazgatósághoz is.

— Előléptetések a hadseregben. A hivatalos lap tegnapi száma közli a hadseregben történt novemberi előléptetések egy részét mely általános érdeklődést keltett mindenfelé. Tegnap este a „Budapesti Közlöny“ ez a száraz ujság volt a kaszinóban, kávéházban, no meg a lányos mamáknál a legkapósabb ujság. Az előléptetett tisztek között van a radi, vagy olyan, aki Aradon általános ismeretségnek örvend, s ki az itteni társadalomnak kedves emlékében él. A király első sorban is felmentette Zaitsek Károly, egészségügyi okokból szabadságot altábornagyot a krakói lovashadosztály parancsnokságától, Scotti Fülöp vezérőrnagyot, a 33. gyalogdandár parancsnokát pedig saját kérelmére nyugdíjba helyezte. A berlini győzött Starhemberg Vilmos főhadnagyot a 7. számú huszárezredtől az ő felsége lovastestőr századába helyezte át a király. Tábornaggyá lépett elő Lobkovitz Rudolf herceg, altábornagy a 4. hadtest parancsnoka, — ezredessé lépett elő lovag Renner Vilmos, az Aradon is jól ismert alezredes, a mezőhegyesi méneskarnál Grimaud d'Orsay Olivér, katonai osztályparancsnokot alezredessé léptette elő a király. Másodosztályú századosi rangot kapott Wank Károly főhadnagy az aradi 33. gyalogezredben, azonkívül Roszt Vince, beosztva a hadbizottsághoz, számfelett a 33. gyalogezredben, ezen szolgálati viszonya meghagyásával. Leovio István II. oszt. százados a 61. számú gyalogezredből áthelyeztetett a 33. gyalogezredhez Aradra. Főhadnaggyá lépett elő ugyancsak a 33-ik gyalogezredben Schauer Lipót hadnagy. A császári és királyi 3-ik huszárezredben Bachzelt Mátyás II. oszt. százados I. oszt. százados, Kreutzer Alfréd főhadnagy II. oszt. százados, Steingas Guido, Kern Henrik, ahnenburgi Bolfras Roderich és Toepke Erich hadnagyok főhadnaggyokká léptek elő.

— Új tagok az ügyvédi kamarában. Pöpesku György dr. aradi és Gérich Ferenc dr. pécskai ügyvédek folytatólagosan felvételtek az aradi ügyvédi kamara lajstromába.

— Kincstári jószágok eladása. A minisztertanács elhatározása alapján a pénzügyminiszterium — mint a M-g értesül — kincstári jószágok közül mintegy 23,000 holdat jelelt ki eladásra 6-7 millió forint értékben. Ezenkívül 6000 holdat telepítési célokra fognak felhasználni ezekre vonatkozólag a földmívelésügyi miniszteriumban részletes tervet dolgoznak ki. Az eladásra kijelölt birtokterület értékesítése tíz év alatt fog történni s a jövő év folyamán csak körülbelül 640—680,000

forint értékű jószágot fognak magantulajdonosoknak átengedni, megfelelő részletfizetések ellenében.

— **Reformációi emlékünnap.** Az aradi ág. hitv. ev. imaházban ma d. e. 9 órakor az ifjúság számára reformációi emlékünnap fog tartatni.

— **A trafikosok vasárnapja.** A vasárnapi munkaszünetről szóló törvény előnyeit a kereskedők közül csak a trafikosok nem élvezhetik eddig. A tavasszal tehát mozgalmat indítottak, amelyben az aradiak is részt vettek, s amelynek az volt a célja, hogy a munkaszünetről szóló törvény rájuk is kiterjesztessék. A gyűlés határozatából kérvényt szövegeztek, amelyet körülbelül ötezer trafikos írt alá. Ezt a kérvényt tegnap adták át a pénzügyminiszternek. A kérvényben kifejtik, hogy az államkincstár és a közönség nem károsodik, ha a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényt a trafikosokra is kiterjesztik.

— **Uj titkár.** Balassa Henrik, a bécsi biztosító társaság szegedi tisztviselője, az aradi vezérügynökséghez titkárrá nevezett ki.

— **A lovasut közlekedése halottak napján.** Az aradi közuti vaspálya-társaság tudatja, hogy a lovasuti kocsik a vasuti indóháztól a temetőig f. é. november hó 1-én reggeli 7 órától délután 2 óráig óránként és délután fél 3 órától 7 óráig este fél óránként, november hó 2-án pedig reggeli 7 órától esti 6 óráig óránként fognak közlekedni.

— **Magas a hus ára.** Mindent meg tudunk érteni csak azt az egyet nem, miért oly nagyon drága manapság a hus? Annak idejében, mikor még 40 krért mérték a marhahus kilóját, sokkal drágább volt a marha, mint most, sokkal kisebb a fogyasztó közönség, mint most. Jelenleg potomárért kínálják a vágómarhát, nagy a fogyasztók száma, a vágódíjak sem igen magasabbak a réginél, mégis 60 krajczár egy kiló hus Aradon, hasonlóan Budapesthez, a mi pedig egy cseppet sem arány. Annyi bizonyos, hogy ez nagy elégedetlenséget szül a gazdaszonyok körében, akiknek jóvoltáért mi is latba vetjük szavunkat, kívánva, vajha a jövő meghozná az elmúlt idők kedvezőbb viszonyait.

— **Uj menetrend a lovasuton.** Az aradi közuti vaspálya társaság kocsijai 1894. évi november 4-ikétől további intézkedésig az indóháztól Buzsáig délelőtt fél 7, fél 8 és fél 12 órakor, délután fél 1, fél 4, fél 5 és fél 6 órakor pontosan vasuti idő szerint közlekednek. Az indóháztól a városba az első kocsi reggel 5 órakor, az utolsó kocsi a budapesti vonat indulása után mintegy 9 óra 50 perczkor indul.

— **Megcsalódott nőcsábító.** A családjától, gyermekeitől elváltan él Kiss János. Csinos ember, de rossz a vére: mindig más nő után vágyik. Legutóbb Rusa Máriát üldözte szerelmével, ki azonban nem hajlott a szavára. Kiss est nem alterálta, s rendszerint, ellátogatott esténként a nő ablaka alá, s ott bebocsátást követelt. Mivel a nő zárva tartá lakását, Kiss beszakított az ajtót, s úgy hatolt be abba három egymásután következő estén. Az üldözött nő tegnap a rendőrséghez fordult segítségért, mely két körszerűt küldött a helyszínre. Azok elrejtették a lakásban várták a következményeket. Kiss ugy kilencz óra tájban jelent meg az ablak alatt s azt megzörgette. Mélységes csend válaszolt rá. Ujból kopogtatott, s mert látta, hogy így nem hallgatják meg befeszítette az ajtót és a szegény nőt meg-támadta és fojtogatni kezdte a szavakkal:

— Nem akarsz szeretni! meghalsz kutya a körmeim közt.

Erre aztán előléptek az elrejtőzött rendőrök, megfékezték a szerelmében elvakult dühöngőt. Most Kiss ellen büntügyi eljárás van folyamatban.

— **Vidéki bűnkrónika.** Levelezőnk írja a következő két esetet: Wittenberger Mór kovaszi ncozi regalebérli fizetésbe folyó hó 24-25-re menő éjszakán ismeretlen tettesek betörték. A tolvajok azonban, úgy látszik, csak pénzt kerestek, mert miután azt nem találtak, néhány kevésbé értékes üzleti tárgyat eltolvajlása után távoztak. — Kovaszi ncozon ugyanezen éjjelen a postaépületbe is betörték. — A postamester lármájára azonban a tettesek elsöktek s midőn a csend-

őrség egy Kolonios nevű gyanús egyént kihallgatott, hogy miért járt éjjel 11 órakor az utcán, azt mondta, hogy szerelmi viszonya van a faluban egy nővel, s oda szokott járni éjjelenként, habár a nevezett már 68 éves.

— **A czár konyhaszemélyzete.** Most, a mikor annyi apróságot említenek a beteg czár magánéletéből, nem tartjuk érdektelennek, ha orosz forrás után ismertetjük a leghatalmasabbnak mondott fejedelem konyháját. A czár konyhaszemélyzete áll egy főkonyhamesterből, három konyhamesterből, huszonnégy konyhatisztból, négy futárból, két arabból, kilenczven elsőrangú és százhatvan másodrangú, meg huszonöt harmadrangú komornyikból, egy főszakácsból, egy főpástétomkészítőből, ez francia ember, négy konyhafelügyelőből, huszonnégy elsőrangú, tizennégy másodrangú szakácsból, negyven szakácsból, kit a korfui utra visznek, tizenhatszáz kuktából, két főstűtőből, nyolcz sütőmunkásból, két főzúkrászból, tiz czúkrászegédből, egy főpinczesterből, négy alpin-czesterből, egy konyhairódai főnököl, négy titkárból ugyanez iroda számára, egy emberből, ki kizárólag az ugynevezett kwasszt, valami almabor felet készít, hat fehérmű-, nyolcz lámpakezelő, négy pénztáros, négy szabó, százötven a konyhában alkalmazott inasból, ide nem számítva az asszonyokat, kiket a szükséghez képest fogadnak fel. Ötvenhat ember van erre alkalmazva, hogy a czári család étkezésénél a személyes szolgálatokat teljesítse. A főkonyhamester rendelkezése alatt tizenöt főtiszt áll, kiknek kulináris tehetsége sok nyencznek örömet okozna.

— **Felhőszakadás és árvíz Máramaros-megyében.** Most, a mikor rohamosan közeledünk a tél felé, szomorú eseményről értesítenek Máramarosszigetről, mely csak nyáron szokott megtörténni, és mely annál nagyobb inségbe sodorta a szerencsétlenség sújtotta vidéket. A többnap esőzés és felhőszakadás ugyancsak megárasztotta Máramaros vizeit, úgy hogy az áradás majdnem egészen olyan, mint az 1869-iki nagy áradás, mely Máramarosnak roppant károkat okozott. E hó 22-ikén éjjel annyira megdagadt a Tisza M.-Sziget és Szlatina közt, hogy a partvédműveket kegyetlenül megrongálta és egészen átosapott a Szlatina községek felé vezető széles uton. A közlekedést meg kellett szüntetni; a csendőrök és rendőrök a kisebb házakból erővel is kivitték az embereket. Attól lehetett tartani, hogy a szlatinai part az ut mellett leszakad, de még eddig nem történt meg. Nagyobb volt azonban a baj Huszt városában, hova báró Roszner Ervin főispán ma reggel el is utazott. Husztnak alantabb fekvő részei, ugyanis a Nagyág vize felé eső része el van öntve. Az árvíz szerencsére délelőtt tört a városba s így emberélet nem esett áldozatul. A Malomvíz Iza község felől zúdulva és a Nagyág folyó együtt okozták az áradást, mely a város házáig felnyomult. A károszázazerekre meg! Az alispán gyors segély gyanán kétszáz forintot küldött a károsultaknak. Házak, pincék, megteltek vízzel. Az országuton keresztültörő ár kerteken és udvarokon át vágatott. A víz a vasuti hid sineit mosta s meglehetősen kárt okozott a vasuti töltésben is. Nyegre László főszolgabíró intézkedése mellett erélyesen folyik a mentése annak, a mi menthető, a tűzoltóság, a csendőrség, a lakosság vállaltva, dolgozik a vészelyben. A Taracz mellől, Talabor és Iza vize mellékéről szintén szomorú hírek érkeznek. A Taracz vize is felért egészen a vasuti sinekig. A járás főszolgabíráját, Mihálka Pált, ki hivatalos dologban a járásban járt, úgy odaszorította a víz, hogy nem tudott visszakerülni Taranczkőre, mint a járás székhelyére.

— **Bukás elől a halálba.** Holéczy Péter Liptó-szent-miklósi szűcsárny-gyáros öngyilkossága roppant izgatottságban tartja az egész vidéket. A közönség, sőt hitelezői sem akarják elhinni, hogy a hatalmas és gazdag gyáros tüzetének hanyatlása miatt lett volna öngyilkos, miután úgy a lemergi és krakói, valamint a liptó-szent-miklósi és jászberényi fiók-üzletei ideig a legjobb hírből álltak. „Holéczy és fia” czég a magyar államvasutak téli ruha szállítója is, s onnan egy arany érdemkeresztet is kapott jutalmul. Holéczy e napokban üzleti teendői miatt Budapestben járt, de családja semmi feltűnőt nem észlelt rajta. Tegnap délelőtt benézett az üzletébe, a hol többen kérdéseket intéztek hoz-

zá, ő azonban nem válaszolt s miután néhány-szor idegesen körülsétált az üzletben, kiment és hosszú ideig az üzletvezetőjével értekezett. Délután néhány barátját kereste fel s azokkal is csak könnyös dolgokról beszélgetett. Estefelé hazatért, s a nélkül, hogy valakihez csak egy szót is szólt volna, szobájába vonult. Senki sem látta, hogy mikor távozott hazulról, hat óra tájban az üzletben dolgozókat hirtelen egy, a kert felől jövő lövés riasztotta meg. Összefutott a munkásnép s Holéczyt a kerti pavillon előtt vérebén fetrengve találta meg. A szájába lőtt, a golyó a koponyáján jött ki s rögtön kioltotta életét. A liptó-szent-miklósi takarékpénztár, a melynek 25.000 frttal tartozik, haladéktalanul bezáratta az összes helybeli üzleti helyiségeit. Holéczy éppen most egy igen gyönyörű emeletes házat épített Liptó-Szent-Miklóson. A közönség nagy érdeklődéssel várja a dolog mivé fejlődését. Összes adóssága állítólag egy fél millió.

— **Köszönetnyilvánítás.** Szegénysorsu leánytanulók ruházatására az izraelita nőegyletnek adományozni szíveskedtek: Éles Arminné és özv. Fischer Miksáné urnők 10—10 frtot és Fischer Irén urnő 5 frtot. E nagylelkű adományokért hálás köszönetét fejezi ki Steinhart Rozália, alelnök.

— **Pályázatok.** Albirói állásra a beregszászi törvényszéknél 14 nap alatt; utmesteri állásra a sopronmegyei királyi államépítészeti hivatalnál 6 hét alatt; albirói állásra a szerencsijárásbírósnál 2 hét alatt; albirói állásra a pestvidéki törvényszéknél 2 hét alatt; postamesteri állásra Medvén (Györmegye) 3 hét alatt; fogalmazó-gyakornoki állásra a beregszászi pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt.

GYÁSZROVAT.

† Kállai György, az öszfűrtű agg haláláról vettünk tudomást mély részvéttel. Kállai György, mint honvédszázados harcolta át az 1848-49-iki szabadságharcot. Egyel ismét kevesebb a nagy idők tanuiból. A család gyászjelentése a következő: Alulírottak fájdalmas szívvel tudatjuk saját valamint számos rokon nevében Kállai Györgynek 1848-49 honvéd százados f. évi október hó 30-án reggeli 6 órakor életének 84-ik évében hosszas szenvedés után történt jobblétre szenderültét. A boldogult hült tetemei október hó 31-én d. u. 3 órakor fognak a megyei kórházból a helybeli róm. kath. közös sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Béke hamvainak! Kelt Aradon, 1894. október hó 30-án. A gyászoló család.

† Özv. Gondócs Lajosné elhunytáról vettünk mély részvétellel értesítést. A megboldogult 65 évet élt, s halálával nagyszámú rokonságot borított gyászba, kik között fia, Gondócs István és ennek neje, mint a radia k mélyen vannak sújtva a gyászeset által. A megboldogultat tegnap temették el Budapesten. Aldás emlékére!

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az aradi korcsolyázó-egylet e hó 28-ra határozott rendes évi közgyűlés vasárnap, november hó 4-én d. e. 11 órakor a kaszinó-egylet helyiségében (Vass szálló) meg fog tartatni, melyre a t. oz. tagokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

(*) Az „Aradi Tornagyűlés” választmánya f. hó 31-én d. u. 5 órakor a szokott helyen ülést tart, melyre a választmány t. oz. tagjai ezennel meghívhatnak. Az elnökség.

(*) Az aradi pinczerek országos pinczer nyugdíj alapot-gyűjtő asztaltársaságának tagjai, valamint a kartársak kik ezen jótékony asztaltársaság tagjává ohajtanak belépni, felkértenek, hogy ma délután 8 és fél órakor Novotny Lajos vendéglőjében rendes heti értekezletre megjelenni szíveskedjenek. Tárgy; 1. Elnöki jelentés. 2. Uj tagok felvétele. 3. Indítványok. 4. Gyűjtés eszközlése. Az elnökség.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Október 31. (Szerda) Boszorkányvár, operette.
November 1. (Csütörtök) Délután: A molnár és gyermeke, népdrama; este: A két árva, színmű.
November 2. (Péntek) Charlie néneje, angol bohózat.

November 3. (Szombat) Kisalamuszi, operette.
November 4. (Vasárnap) Délután: Stern Izák; este: A dádai uzsorás, Bónaszék Gyusztáv népszínműve. (Előszór)

Az egér.

(k.) Osodálatos — de sajnos úgy van, — hogy a színházi direkció, olyan ritkán, mint egy csemegét vesz műsorra azokat a színpad-közönségtől duzzadó, ötletekkel átszőtt, csattanós és helyzet jelenetekkel telített francozia vígjátékokat, mint a milyen például a tegnapi esti is, a Pailleron szeniális vígjátéka: *A z e g é r*.

Valóban szükséges és jogosan megkívánható volna, az ilyen élvezetes estéknek, mint a milyen a tegnapi volt, minél gyakrabban megújítása.

A mi az előadást illeti arról csak jól emlékezhetünk meg.

De hiszen nem is osoda, olyan előadás, melynek szereplői a társulat legjobb erőiből telnek ki, nem is lehet más mint jó. Meg aztán — már úgy kell lenni — azt a művészt is lelkesíti, kell hogy lelkesítse, felvillanyozza a szerep tökéletes kereksege.

Es a tegnapi est szereplői lelkesen, kedvvel, felvillanyozva játszották egytől-egyig hálás szerepeiket. F e n y v e s Simiers Max-ot annyi előkelőséggel, a helyzethez való simulékonysággal és végül szenvedélytel játszott, mint a milyen Simiers Maxnak lenni kell.

Hogy a többi szereplő öt hölgy közül melyiket említsem először, szinte zavarba jövök, mert D e l l i Emma Papat annyi közvetlenséggel alakította, szerepének rafinertságát oly jól tudta érvényesíteni mint milyen bájos naivság jellemezte a kis egér N o v á k Irén játékat, K a c z é r Nina teljes tudatos-sággal kreálta a holdvilágszerű bárónét, míg L u b r i n o z Julia Moisané asszony nehéz szerepével birkózott meg szép sikerrel.

Végül A n g y a l l i k a a szerető, nagy szereteteért inkább önmagát emésztő Clotilddal ért el épen olyan hatást mint a többi négy hölgy-szereplő.

A tegnapi est mindazon számosaknak, kik a házat majdnem megtöltötték a felső páholyok kivételével, mindenesetre soká fog emlékeztetbe maradni. A színházi publikum tesszése sokszor nyilvánult az est folyamán nyílt színen.

Az új salon díszlet igen csinos és elegáns, díszkrét izlésre vall. Az előadás 10 előtt ért véget.

* Operai művészek Aradon. Mint örömmel értesülünk, érdekes koncertre van kilátása legközelebb az aradi közönségnek. November hó 18-án ugyanis A b r á n y i n é Wein Margit asszony, a m. kir. operaház énekesnője, B ü r g e r Zsigmond gordonkaművész, a m. kir. opera tagja és T a r n a y Alajos zongoraművész Aradon hangversenyt rendeznek, melyre előjegyzéseket már most elfogad K r i s p i n József zeneműkereskedése.

* Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből, melyet legjelesebb irodalomtörténet-íróink közreműködésével B e ö t h y Zsolt szerkeszt, megjelent a 25-ik füzet, három íven, az előbbiekhez hasonló gazdag tartalommal és szép illusztrációkkal. Ebben B a l l a g i Géza befejezi a mult századi „Felvilágosodás irodalmá”-ról kezdett cikket; a következő cikkekben B a d i o s Ferencz, a vállalat segédszerkesztője, századvégi „Tudományos irodalmunkat” ismerteti. E korszak befejezésül B a y e r József „A nemzeti játékszín” küzdelmeit beszéli el 1837-ig. A jelen század második tizedében Széchenyi és Kistaludy fellépésével nyíló új korszakhoz B e ö t h y Zsolt irt magvas bevezetést: „Széchenyi kora” cím alatt. Ez után S z á z Károly értekezik az akadémiai eszme fejlődéséről, majd Akademiánk keletkezése megállapítása a első és későbbi szervezetéről. A füzet utolsó cikkében „Gr. Széchenyi István mint író” cím alatt Z i c h y Antal, Széchenyi munkáinak kiadója, kezdi meg tanulmányát. A tartalmat ezuttal is gazdag képgyűjtemény teszi érdekesebbé. Külön mellékletül van: B e r s e n y i Dániel levele Festetics György grófhhoz és az 1859-iki Kazinczy ünnep; a szövegben pedig: B u d a i Ezsaiás, H o r á n y i Elek, W a l l a s z k y Pál, P á p a y Sámuel, K á n t o r n é, D é r y n é (hirneves színésznők), Felsőbüki N a g y Pál, v. W e s s e l é n y i Miklós, gr. T e l e k i József, S z é c h e n y i Ferencz és István grófok arcképei; a régi Dunaparti Rondella, a kolozsvári és pesti nemzeti színház, az akadémia

palotájának rajzai, Kistaludy Károly Aurorájának ozimképei s egyéb kisebb képek vannak. A nagyfotosságu vállalat már befejezéshez közelit, azért ezuttal is felhívjuk rá a mivel közönség figyelmét. A nagy mű mintegy 32 füzetben lesz befejezve s a hátralevő füzetek kétheti időközben jelennek meg: füzetenként 40 krért bármely hazai könyvkereskedésben megrendelhetők.

* Justh Zsigmond az elhunyt kitűnő írónak egy érdekes cikkét közli az „Ország-Világ” legutóbbi (44-ik) száma. Justh szenttornyai parásztészinházáról emlékezik meg a cikk, melynek érdekességét csak növelik a Justh által mellé rajzolt szép illusztrációk. Kiváló érdekessége még ennek a számnak V a d n a y Károly veterán szép-írónk nagy értékű csevegése: „A társaságban” címmel. Ugyanez a szám mutatja be F e j é r v á r y Géza bárót és G r o m o n Dezső államtitkár jubileumuk alkalmából; a sikerült képekhez P a r c s e t i c h László irt lendületes cikket. A „sarkkörön belül” címmel D é n e s Tibor ád utirajzot szép képekkel, ugyancsak képen és írásban ismerteti meg az „Ország-Világ” olvasóival a főváros legújabb higienikus intézetét, a Szt.-László kórházat. Költeményt E. K o v á c s Gyula, S a s Ede, B. V i r á g h Géza tollából olvasunk. A novellisztikus részt G y ö r k ö n y i Károly képviseli. Eredeti rajzokat G o r ó Lajostól, G e r h a r d t Alajosnéól találunk. A divatrovat képeit élénk magyarázó szöveg kíséri. A regény folytatáson kívül állandó szórakoztatónak ott van a „Világ folyása”, melyet A d o r j á n Sándor kitűnő tolla tesz élvezetessé. Úgyesen összeállított rovatok közül színházi recenziók emelkednek ki, melyek eddig is már feltűnést keltettek. Mint halljuk, az „Ország-Világ” karácsonyra rendkívüli meglepetésben részesíti előfizetőit. Ez a karácsonyi ajándék nem csak régi előfizetőknek jár ki; megkapja az is, ki most küldi be az előfizetési díjat (negyedévre 2 frt.) az „Ország-Világ” kiadóhivatalába Budapest V. Hold utca 7. szám.

TÁVIRATOK.

A királyi pár elutazása.

Budapest, október 30. (Saj. tud. táv.) Ó felségeik több heti tartózkodásukat Gödöllőn, értesülésünk szerint, november harmadikán befejezik s Bécsbe utaznak.

A kormány programja.

Budapest, október 30. (Saj. tud. táv.) A képviselőház mai ülésén a kormány a fontosabbnál fontosabb javaslatok egész sorát terjesztette elő. Nagy időre való munka anyag, nem is számítva a tárgyalásra kész javaslatokat, magát a költségvetést, amelyek hasonlóképpen teljesen kitöltik 1894-nek még hátra levő idejét. Az ellenzéknek tehát nincs mit aggodnia: lesz munka, csak aztán legyen neki ehhez a sok munkához készsége és — képessége.

Maga a gőzhajózási társulatra vonatkozó javaslat korszakalkotó. Meltányolta azt maga a Ház is, amidőn éljenzés fogadta a miniszter előterjesztését. A kereskedői és iparos világ pedig valószínűs lelkesedéssel veszi a javaslatot, mint olyat, amely nemzetgazdasági érdekeinknek hatalmas emeltyűjével igérkezik.

Hja már ilyen a mi — radikális, mindent föl forgató kormányunk!

Koronaőr választás.

Budapest, október 30. (Saj. tud. táv.) A képviselőház és főrendiház, tanácskozásuk megkezdése után, legfelsőbb kézirat-fel fognak szólíttatni, hogy a két ház együttesen tartandó ülésben válasszon a megüresedett helyre koronaőrt.

Eötvös Loránt br. mandátuma.

Körmend, október 30. (Saj. tud. táv.) Bay, látván az elenyésző kisebbséget, a jelöltségtől visszalépett, s így Eötvös Loránt br. közölte. minisztert megválasztott képviselőnek jelentették ki. A lelkesedés óriási.

Oláhok sajtópöre.

Kolozsvár, október 30. (Saj. tud. táv.) Blaga János lelkész, Sinte György tanító és Baltes András szedő a replika-pörben elítelt vádlottakat annak idején a Tribunalban feldicsérték. E tényekért ma ültek törvényt felettük. Blagát az esküdtszék hat szavazattal felmentette, a másik kettőt azonban bűnösnek mondotta ki s a bíróság ez alapon Sintét, fiatal korára való tekintettel 10 frt pénzbírságra, Baltest pedig 2 havi államfogházra ítélte. Ezenkívül a Tribuna kaucziójából 500 frtot elkoboznak. Az elítéltek fellebbeztek.

Caprivi bucsulátogatása.

Berlin, október 30. (Saj. tud. táv.) Caprivi ma volt bucsulátogatáson a császárnál és az összes minisztereknél.

Keresztelő a román udvarnál.

Bukarest, október 30. (Saj. tud. táv.) A trónörökös leányát nagy ünnepséggel megkeresztelték a polesi kastélyban.

Felmentett szerkesztő.

Páris, október 30. (Saj. tud. távirata.) Az esküdtszék Petite, a Republique Française szerkesztőjét, a bírakat sértő cikkekért felmentette.

A haldokló csár.

Pétervár, október 30. (Saj. tud. táv.) A csár állapotáról fölötté ellentétes hírek jönnek. Az egyik jelenti, hogy a csár Korfuba készül, a másik, hogy állapota rosszra fordult és szombaton súlyosbódott. A ma délelőtti 11 órai jelentés szerint a csár állapota lényegesen rosszabbra fordult. Tegnap este kezdődött a vérköpés, folytonos köhögéssel, a baltüdőben kisebb terjedelmű gyuladás mutatkozott. A beteg állapota veszedelmes.

A borkii katasztrófa évfordulója.

Pétervár, okt. 30. (Saj. tud. távirata.) Livádiában tegnap a borkii katasztrófa évfordulóján hálaadó istentisztelet volt, melyen résztvett a trónörökös és menyasszonya, és az uralkodó család tagjai. Belovszky már kétszer utazott Livádiába jelentést tenni a folyó ügyekről a csárnak.

KÖZGAZDASÁG.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Uj-Arad, október 30.

(S. ss.) Oriási volt ismét a hozatal a mai piacon, gazdáink már nagyon szorúlnak pénzre, miért is a kínálat sürgős lett. Vevő csak igen kevés akad s így természetes könnyű volt az oly silány, alacsony árt jelentékenyen lenyomni. Az irányzat lanya.

Eladatott;

b u z a 3000 mmázsa. 5 frt 30 krtól 5 frt

60 krig.

t e n g e r i 500 mmázsa 4 frt 40 krtól 4

frt 60 krig.

r o z s névleg 4 forint 70 krajczártól 4 fo-

rint 90 krajczárig.

á r p a névleg 5 forint 20 krajczártól 5 fo-

rint 30 krajczárig.

z a b névleg 5 forint 60 krajczártól 5 fo-

rint 80 krajczárig.

t e n g e r i ó, névleg 5 forint 40 krajczár-

tól 6 forintig.

Budapesti áru és értéktőzede.

— Gyenes és Balog cég jelentése. —

Budapest, október 30.

G a b o n a t i z i e t: Buzát ma mérsékelten kínáltak, a vételkedv is mérsékelt volt, elkelt 20,000 mmázsa változatlan napi áron. Eladáso k:

	mmáza	klgramm	frt
Tiszavidéki	200	82. ⁵	6.60
"	200	82.	6.62 ¹ / ₂
"	200	82. ⁵	6.70
"	1500	82.	6.70
"	1000	80.	6.70
"	100	81. ⁵	6.55
"	900	81.	6.55
"	200	81.	6.55
"	600	80.	6.70
"	1500	80.	6.70
"	1000	79. ⁵	6.62 ¹ / ₂
Dunai	1800	78.	6.40
"	4200	77. ⁵	6.35
Felső-tiszai	200	80. ⁵	6.45
Serlei	1000	78.	6.05
Zab	200		6.15
"	200		6.—
"	100		5.92 ¹ / ₂
"	200		5.80

Határidő-üzlet: Amerikából csaknem változatlan árfolyamokat jelentettek, Angolországból ellenkezőleg igen szilárd árfolyamok jeleztek, s dacára ennek nálunk az üzlet a tegnapi délután tetemesen meglanyhult árfolyamokon indult buzában s igen csekély üzlet mellett így zárult is. Tengerire is igen szilárd külföldi hírek érkeztek, mire nálunk is szilárdabban indult 1—2 krral, de a gyenge vásárlási kedv következtében nem emelkedett, s így zárult. Zab és rozs kevés üzlet mellett változatlanok.

Zárul 11 órakor

Buza márczius—április 1894 . . .	6.25—6.30
Buza szeptember—október 1894 . . .	6.68—6.69
Tengeri május—június 1894 . . .	5.89—5.90
Tengeri őszre . . .	6.48—6.50
Zab márczius—április 1894 . . .	6.01—6.03
Zab őszre . . .	5.93—5.96
Káposztarepoze . . .	11.10—11.15

Külföld: New-York: buzára $\frac{1}{4}$ —lanyhább, tengerire $\frac{5}{8}$ —2 szilárdabb, Chicago: buzara $\frac{1}{8}$ szilárdabb, tengerire $\frac{1}{2}$ —1 szilárdabb, Páris és Liverpool csendes. London szilárd.

Értéktőzsde: Ma is igen élénk üzlet mellett tetemes szilárdsággal indultak az árfolyamok, a gyengülő vételkedvre némi lanyhaság állott be, amelyet ismét szilárdabb irányzat váltott fel.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény . . .	382.20
Magyar hitelrészvény . . .	477.—
Osztrák államvasut . . .	278.50
Rima-Murányi . . .	384.25
Déli vasut . . .	104.75

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi okt. hó 29-én. Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilgron felüli súlyban) 41.—41.5 krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogrammm súlyban) 41.—41.5 krig. Fiatal nehéz (pkint 320 kilgron felüli súlyban) 42.5—43 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 kilogr. súlyban) 43.—43.5 krig. Fiatal könnyű (pkint 250 kilgr. terjedő súlyban) 45.5—46.5 krig II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilgron felüli súlyban) 4.1—41.5 krig. — Közép (pkint 220—280 kilgr. súlyban) 42.—42.5 krig. — Könnyű (pkint 220 kilgr. terjedő

súlyban) 45.5—46.5 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kilg. felüli súlyban) 41.5—42. krig. Közép (páronként 220—260 kilgr. súlyban) 41.5—42 krig. — Könnyű (páronként 220 kilgrig terjedő súlyban) 41.—42. krig. Sertésleltetés szám 1894. okt. hó 26-án volt készlet 165,888 darab. 1894. október hó 28-án felhajtott: 5022 drb. 1894. október 28-án elszállított 3497 drb. 1894. okt. 29-én maradt készletben 167,408 drb. — A hízott sertésüzletirányzata: kellemesebb.

Szeszüzlet.

— Október 30. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 52.50, kicsinyben 53.— hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{2}$ bejövő 35 frt fogyasztási adó.

Budapesti gabonatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, október 30. d. u. 5 óra.

F	a	j	Irány	100 kg. ár
				frttól frtig
Buza bányai uj . . .				6.40 6.35
Buza tiszavidéki . . .				6.45 6.70
Buza pestvidéki . . .				6.40 6.65
Buza fejezmegyei . . .				6.40 6.65
Buza bányai . . .				6.50 6.75
Rozs uj, I-ső rendű . . .				5.30 5.35
Rozs uj, II-od rendű . . .				5.25 5.30
Arpa takarmány . . .				5.80 6.15
Arpa égetni való . . .				6.40 7.15
Arpa sörfőzdei . . .				7.25 8.50
Zab . . .				5.85 6.20
Tengeri bányai . . .				6.45 6.50
Tengeri másnemű . . .				—
Káposzta-repoze bányai . . .				9.50 9.90
Köles . . .				5.75 6.25
Buza szept.-okt. . .				6.30 6.35
Buza márcz.-ápr. . .				6.68 6.70
Buza máj.-jun. . .				—
Rozs szept.-okt. . .				5.35 5.40
Tengeri jul.-aug. . .				—
Tengeri aug.-szept. . .				—
Tengeri októberre . . .				6.45 6.50
Zab márcz.-ápr. . .				6.01 6.03
Zab szept.-okt. . .				5.89 5.91
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894. . .				—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. október 30.

Magyar aranyjárdék 4% . . .	122.—
Magyar koronajárdék 4% . . .	96.70
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ % . . .	127.50
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ % . . .	101.50
Magyar keleti vasut 1876. . .	125.25
Magyar földtehermentesítési kötvény . . .	96.50
Magyar italmegváltási kötvény . . .	100.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény . . .	96.50
Magyar nyaradéj-sorsjegy kölcsön . . .	161.50
Tiszasszabályozási és segedi kölcsön . . .	143.50
Osztrák papírbárdék . . .	99.25
Osztrák járdék ezüst . . .	99.25
Osztrák járdék arany . . .	123.50
Korona járdék . . .	98.—
1860-ki államsorsjegyek . . .	147.50
Osztrák-magyar bankrészvény . . .	1030.—

REGÉNY-CSARNOK

René asszony.

[4] — Irta: Kemechey Jenő. —

— Látom, hogy itt fogja a legjobb üzletet csinálni Kaponyán.

— Hogy, hogy?

Karvaly ur levette szemüvegét, szabad szemmel a mezősegre nézett s aztán meghimbalta a szemüvegét.

— Tudja mit Stasser ur, mintán ugy látom, hiába jöttem ide, mert a René kisasszony érzelmeit már biztosította a maga részére az az ön grófja, hát legalább kössünk valami üzletet. Mennyiért szállít nekem 3000 méter-mázsa tengerit november 2-ára?

Stasser ur előhozatta a „Pester Lloyd” esti lapját, a ma vett sürgönyt és számítani kezdett.

— „Schluss”-ra kell magának a tengeri?

— Nem. Meg kell kapnom. Már el is van adva.

— No hát. . .

— Nézzon csak oda ki az akácfa sorok mögé a kaszált rétre, látja azt a nyargalást? Eh! mindig, mindig egymás mellett.

— A lányom. Ugy-e szép?

— Megcsináljuk a kötést?

— Ön csak tréfál, Karvaly ur. (Stasser ur fölállott ültő helyéből). Itt a kezem, René az

öné lesz. Ne a tengerire, hanem a hozó ránya egyezzünk meg. Rajta legyen, hogy a kézfogót rövidesen megtarthassuk. Ez már egészen a maga dolga. A bájos gyermek mindjárt itt lesz. Vegye körül.

Karvaly ur meghajította magát és suttogó szóval kezdte:

— Nincs szükség Budapesten Szalánczyra?

Nem várva kérdésére a feleletet, gyors léptekkel haladt le a lépcsőkön.

Szalánczy Géza megrántotta a kantárszárat.

— Talán lassabban is mehetnénk. Ön már kissé fáradt.

René lehajította szőke fejét a jobb vállára és úgy nézett át Szalánczyra — összehúzott szemekkel — hallgatva.

— Kerüljünk még ki a topolyásnak René kisasszony.

A leány fölkapta fejét.

— Hisz azt mondta, már fáradt vagyok.

— Igen, de akkor még hallgatni akartam azokról, amikről most beszélnem kell.

René szó nélkül megfordította lovát s lovagostora nyelének drágaköves gyűrűjét nézdeive, szólalt meg:

— Nos, hát miről akar beszélni?

— A Chopin zenéjéről.

René tágra nyílt szemekkel nézett a fiatal emberre.

Magyar hitelbank részvény . . .	475.45
Osztrák hitelintézet részvény . . .	381.40
Osztrák-magyar államvasut . . .	833.50
20 frankos arany (Napoleonkor) . . .	9.90
Német birodalmi márká . . .	61.05
London . . .	124.30
Páris . . .	49.45

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

S. J. (Arad.) Inkább szaklapba való. Nincs helyünk e fajta közleményekre. Honorálásról szó sincs.

I. D. (Makó) Köszönjük a figyelmet és a gyors tudósítást. Alkalmilag illendően viszonzozzuk.

S—ss (Arad) Már meg is halt. El is tettük.

V. L. (Csaba). A levelet vettük. Várjuk a „Mézes hetek”-et. Bővebb felvilágosítást kérünk.

Aradvárosi

Evadberiet
32. szám.

színház.

Havibérlet
12. szám.

Szerdán, 1894. október 31-én

A boszorkányvár.

Vig operette 5 képben. Irta: Berla A. Zenéjét szerző: Millöcker K. Fordította: Reiner Ferenoz és Fáy Béla.

S Z E M É L Y E K:

Gróf Kányavári Villibád, a Kányavár ura . . .	Rónaszéki.
Kakasdi Ervin, barátja . . .	Szendrei M.
Coralie, színésznő . . .	Sugár A.
Rozamunda, színésznő . . .	Körösi J.
Lamotte, Kányavári udvarmestere . . .	Foriss P.
Mihály gazda, jómódú paraszt . . .	Császár Gy.
Marcia, leánya . . .	Barts A.
Kalára néni . . .	Tolnainé.
Veruska, unokanő . . .	Ráthy L.
Józsi, csordás, Mihály gazdánál . . .	Sólyom L.
András, kecskesbajtár . . .	Hunyady J.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Október 30. —

Fehér kereszt szálloda: Wilhelm M., Pozsony. Dr. Hosanu N., Grafenburg. Lilienberg N., Pankota. Bartha. Alajos kir. mérnök, Budapest. Juvenius Antal kir. főmérnök, Pozsony. Magazino A., Budapest. Rafael Ignác kereskedő, Puj.

Vass szálloda: Bárá Wasmer Antal birtokos, Dombegyháza. Stanger Róbert vállalkozó, Temesvár. Staubesán J. igazgató, Zaránd.

Nádor szálloda: Pópa Vazul papnövendék, Korbest. Geiringer Mór kereskedő, Al-Csill. Serb István városi tanácsnok, N.-Kikinda. Torkos István jegyző, Orosháza. Kovács Mór vállalkozó, Temesvár. Ribanov G. kereskedő, Bécs.

Három Király szálloda: Herczenfelder Béla kereskedő, Szalonta. Adamovits Lázár papjélt, Belényes. Ersen Péter tanító, Buttyin. Lenkuca János kereskedő, Al-Csill. Angelina Tivadar magánzó, Talpas. Szondy Géza lelkész, Szentelényfalva.

Vasúti szálloda: Domokos Albert mérnök, Budapest. Urioh Emő kereskedő, Bécs. Wolfner László földbirtokos, Békás.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

— Micsoda derült világ van az ön szemében.

— Ez nem tartozik a Chopin zenéjéhez.

— De igen. Épp ily derült egy-egy Chopin szonáta is. Olyan mindenik, mint egy hangulatos őszi táj, mikor a nap melege még ott leskel a lombok alatt. A tószél be van növe fűrészes sással, hajladozó náddal, amelyekre szinte rábólogat a cser erdő csipkés levele. A tóközép tiszta, mosolygó vizén csöndesen uszkál egy vízi madár. Báronyos feje csillog a holdfénytől. Szinte hallani véljük a holdfény tündöklésének, a csillagok tüzes reszketésének, a selymes fűszál, a réti virág hajladozásának, elillanó, lágy szél zümmögésének egybefolyó össze olvadó, suhanó zenéjét, messziről a pásztor furulya ki-kihangozó szavát. Ez a Chopin zenéje. Edes, foszladozó, gyöngéd. Színe, illata, melegsége van, mint az esti tájképnek, vagy mint az első szerelemnek. Nem ritkán borulat fut végig a tájképen s eltakarja a holdsugárzást. Most méla, borongos Chopin zenéje, szinte kihallatszik belőle az epedés sóhaja, a fájón összeszorult szívnek dobbanása. Csillagfény és harmat helyet, mintha permetező köny villogna a réti virágokon. Olyan ekkor a Chopin zenéje, mint a bánatos szerelemé. Ez a zene az én poezisom.

René lehajította fejét mellére és zavartan babralt a kantárszárral, a lovagostorral, a ló serényével.

(Folytatása következik.)

Női és férfi sapkák, gyermekruhák. Szőnyegek és paplanok.

Női, férfi és gyermek fehérneműek.

Kilényi C. és Társa

Arad, Andrassy-tér 20. (Arena épület.)
A „kék golyó“-hoz.

A közeledő saison változása beálltával bátorkodunk a nagyrabecsült közönséget, valamint mélyen tisztelt vevőinket értesíteni, hogy női divat kézmű, rövidáru noriabergről és fehérnemű cikkekkel álló raktárunkat az

Őszi és téli idényre

mindennemű újdonságokkal dusan felszereltük, u. m.: legjobb minőségű mosásban színtartó parchetek, casánok és flanellek, téli szövetek, láger alsó ruházat, harisnyák, keztyűk, sapkák, karmantyuk, posztó és berliner kendők.

Nemkülönböztetve legjobb gyártmányú vászon, chiffon, canvasz, celinvat és asztal-neműekben, mely cikkek egy minőség mint első ár tekintetében minden versenyt fölülmulnak.

Miközben az eddig irányunkban tanúsított becses pártfogást megköszönjük, kérjük azt a jövőben is fenntartani, miért is mint eddig, szolid és pontos kiszolgálást biztosítunk. Becses pártfogásért esd

812.

teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa.

Utazó és kézi bőröndök.

Gyapjú és pamut keztyűk és harisnyák.

22 22 22 22 22

21877/1894.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy az 1894., 1895. és 1896. évekre megállapított dohánybe-váltási árakat és az osztályozási szabályokat tartalmazó részletes hirdetmény a városház ka-puján kifüggesztve bármikor megtekinthető.

Arad, 1894. október 27.

A városi tanács.

22 22 22 22 22

13950/894. k. b.

3-3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. k. miniszteriumnak f. évi 68092. sz. a. kelt magas leirata alapján közhirrre teszem, hogy Hódmező-Vásárhely városnak szabályrendelete, a melylyel a házaló kereskedés a nevezett vá-ros területén, a fennálló házalási szabályok 17-ik §-ában és ezen szakaszt kiegészítő ké-sőbbi rendeletekben bizonyos vidékek lakói-nak biztosított jogok épségben tartása mellett eltiltatott.

Kelt Aradon, 1894. évi október 10-én.

Sarlót Domokos
főkapitány

22 22 22 22 22

2264/1894. pm.

Felhívás.

A városi vízvezeték építésének minél gyorsabb s az utcákon való forgalmat lehe-tőleg legkevesebbé gátlóan való fogantatása szerfelett kívánatos lévén, a czélból az épi-tési vállalkozó a fővezető csöveket az egyes házakba beágazó mellékcövekkel egyidejűleg kívánja lerakni, melynek következtén tudnia kell: melyek azon házak, a melyekbe a víz-vezeték bevezetendő leendő.

Hogy tehát ez megállapíthatassék a csa-torna hálózatba eső házak tulajdonosait felhi-vom, hogy ha házukba a vízvezeték beve-zettetni szándékoznak, e szándékukat a f. é. november hó 5-ig vagy hivatalomhoz írásban, vagy a városházi kapusnál kitéve lévő iv alá-írásával bejelentsék.

Arad, 1894. évi október hó 21.

Salacz Gyula
kir. tanácsos, polgarmester.

22 22 22 22 22

Arad sz. kir. város polgarmesterétől.

79 | 894. pm.

51 9—o2

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhirrre tétetik, hogy a vá-rosi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsö-nök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi tör-lesztésre 8% a melyből törle-sztésre esik 2% 26 fél évi törlesztésre 7 1/2 %, melyből törle-sztésre 1 1/2 % fordítatik. 32 évi törlesztésre 7% amelyből a tőketörlesztésre 1% szá-moltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visz-sza fizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,
királyi tanácsos polgarmester.

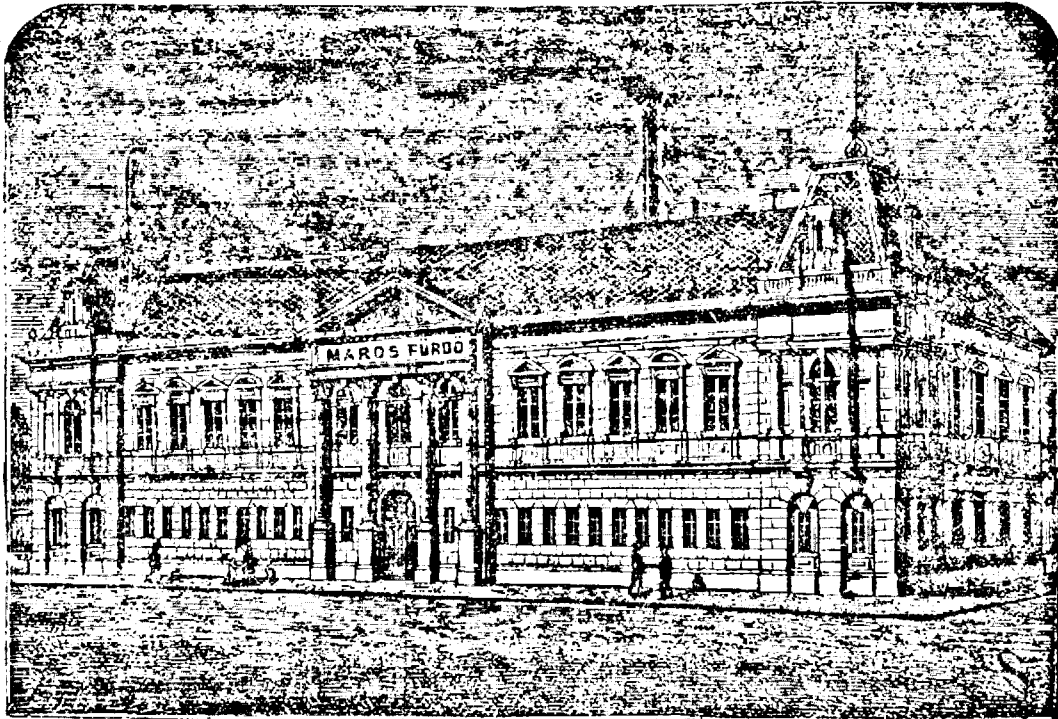
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsibba-dásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgá-sát előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdővel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle ki-fejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadíttassék azáltal egészségünk biztosittatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget teheszünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A váróteremben hideg ételek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltatnak.
Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.

Egy személy-jegy — frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy 5 frt 70 kr.
Egy deák-jegy — frt 40 kr.

Uszák-tanítás.

Idényjeggyel együtt 12 frt — kr.

Uszoda.

Egy személy-jegy — frt 30 kr.
4 darab bérlet-jegy 1 frt — kr.
10 drb bérlet-jegy 2 frt — kr.
Egy gyermek-jegy — frt 20 kr.
10 drb bérlet-jegy 1 frt 50 kr.

Hideg és gyógy-fürdő.

Egy személy-jegy — frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy 4 frt 56 kr.
80 drb bérlet-jegy 13 frt 50 kr.
Masszázs egy személy — frt 70 kr.

Vízgyógy.

Egy személy-jegy — frt 50 kr.
30 drb bérlet-jegy 13 frt 50 kr.

Vas és móor-fürdő.

Egy személy-jegy 1 frt — kr.
10 drb bérlet-jegy 9 frt 50 kr.

Kád-fürdők.

Ruhával — frt 50 kr.
Ruha nélkül — frt 40 kr.

Villany-fürdő.

Egy személy-jegy — frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy 6 frt 50 kr.

Külön ruha-díjak.

1 lepedő vagy palást 7 kr.
1 törölköző 3 kr.

Pénztárnyitás

nyáron reggeli 6 órakor.
télen reggeli 7 órakor.

A Simay-féle gőzfürdő-épületben azemeletben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcái, parkettával kipedált szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgáltatással kiadó.

A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

9 — 13

4645/1894.

Radnai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Pap Gábor solymosi körjegyző halálával megüresült solymosi körjegyzői állásnak választás útján leendő betöltésére határnapul **folyó évi november hó 12-ik napját** d. e. 10 órára a solymosi körjegyzői irodába kitűzöm.

Pályázni kívánókat pedig felhívom, hogy törvényszerűleg fölszerelt kérvényeiket a választási napot előzőleg nyújtsák be.

Radnán, 1894. október 25.

Csukay Sándor,

867. 2—8

főszolgabíró.

963 | 1894.

Árverési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a város tulajdonát képező u. n. versenytér 38⁸⁰⁵/₁₁₀₀ h. területnek f. évi október 1-től 3 vagy 6 évre való bérbeadása iránt **folyó évi november hó 5-én d. e. 10 órakor** árverést tart.

Kikiáltási-ár holdankint évi 20 frt30 krnyi haszonbér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1894. évi október hó 29-én tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső
aljegyző.

12386/1894.

3—3

Hirdetmény.

A nagyméltosági m. kir. belügyminiszterium 61869/84. II. sz. alatt kelt intézményével jóváhagyott 12757/403 84. sz. szabályrendelet alapján azon ház- és telek-tulajdonosokat, kiknek házuk előtt a járda kövezet vagy asfalt burkolattal ellátva nincsen, felhívom, hogy telkeik előtt a gyalog járó **folyó évi november 30-ig** terjedő idő alatt 1 és fél méter, az ennél keskenyebb járdákat pedig egész szélességben és 15 cm. vastagságban homokréteggel akként láttassák el, hogy a vízfelfogó árok vagy folyóka felé 5 cm-ternyi eséssel birjon,

Köteles továbbá ház- és telek-tulajdonos a gyalog járók mellett elvonuló vízvezető árkot telke és háza utca-vonalának hosszában a városi mérnöki hivatal által előírt utasítás és mérték szerint kiásatni és azt tisztán tartani, nemkülönben köteles ezen vízvezető árkokon keresztül a kocsik bejáratnál hidat építtetni s azt folyton jó karban tartani.

Kik ezen rendeletnek eleget nem tesznek, 2 frttól 25 frtig terjedhető pénzbírsággal büntetnek és ezen büntetésen felül az elmulasztott munka az illető költségére hivatalból fog eszközöltetni.

Tekintve, hogy a Maros vizállása ez idő szerint igen kicsiny, ajánlom, hogy a homokszükségletet az erre utaltak a nagyobb vizállás beállta előtt szerezzék be, mert azon szokásos védekezés, hogy a homokolás a magas vizállás miatt nem eszközölhető, figyelembe vétetni nem fog.

Aradon, 1894. évi szeptember hó 12-én.

Sarlot Domokos
főkapitány.

20362/894.

2—3

20744/1894.

3—3

Hirdetmény.

Ezennel közhirre tétetik, hogy mindazok, kik halottjaikat az aradvárosi 2681. sz. tjkvben 6354. h. r. szám alatt felvett Gábor-dűlőben fekvő külhatárbeli temetőben (melynek használata 1886. évi január 1-től kezdve beszüntetett) temettek el, a mennyiben halottaik hullait más temetőbe akarják átszállítani, azt **1896. január 1-ig** eszközöltessék, mert azontúl a temető területet annak telekkönyvi tulajdonosa mezei gazdasági célokra korlátlanul használhatja, és az ott eltemetett hullák kiásatását, amennyiben az nem hatósági rendeleten alapulna, megtagadhatja.

Arad, 1894. október 6-án.

A városi tanács.

Hirdetmény.

A nagymélt. földművelésügyi m. kir. miniszter ur 59434/94. sz. a kibocsátott rendelete nyomán ezennel közhirre tétetik, hogy Franciaországban a szőlőnek egy újabb veszedelmes betegsége, a gommose bacillaira lépett fel, minél fogva szőlővesszőket sem Franciaországból, a külföldről általában, sem pedig Horvát-Szlavonországból behozatni a nagymélt. földművelésügyi miniszter ur engedélye nélkül nem lehet, mert ha a magas engedély nélkül hozatnék be a szőlő vessző, nem csak a vessző fog megsemmisülni, de azon felül a megrendelő, továbbító és szállító is meg fog büntetettetni,

Arad, 1894. október 10.

A vároai tanács.

MÖDLINGI CZIPÓGYÁR

ARAD, Andrassy-tér 4. szám (Nádor szálloda)

ajánlja az

ősz és téli évadra

elismert

jóságú készítményeit

hallatlan olcsó árakon,

melyek minden czipő talpán bevéssze olvashatók.

Gazdag választék. szabott ár,

tehát minden tulajdonos kizárótnak tekinthető.

Kivonat az árjegyzékből:

Férfi czipő vikszolt bőrből betétes kaplival és szeges talppal **2 frt 0-tól** fölfelé

Női czipő

2 frt 70-től

Férfi hosszúszerű bőr és posztócsizmák a legnagyobb választékban.

ELIÁS LIPÓT FIA ARADON.

Ajánlja magát a közeledő

költözködési idényre

mint **legmegbízhatóbb** céget, miután Magyarország legnagyobb butorszallító intézete. Rendelkezik 320 kül- és belföldi butorszallító kocsival. Képviselősegek minden kül- és belföldi városban.

Szíves pártfogásért esedezik

Eliás Lipót Fia,
ARADON.

Telefon szám 250.